

Naturvärdesinventering i Kävlinge

Del av fastigheten Möller 2

Rapport 2022-03-17

Naturvärdesinventering i Kävlinge

Del av fastigheten Möller 2

Kund

Kävlinge kommun
Kullgatan 2
244 80 Kävlinge
Tel: 046-280 41 55
www.kavlinge.se
E-post: matilda.bolin@kavlinge.se

Konsult

Ensucon AB
Stora Södergatan 8C
222 23 Lund
Tel: +46 793 37 99 83
<https://ensucon.se/>
Org. nr. 559161-3608

Uppdragsledare

David Lundh
Tel: +46 709 98 89 01
david@ensucon.se

Handläggare

Therese Kalling
Tel: +46 72 205 17 00
therese.kalling@ensucon.se

Projektnummer

P210309

Upprättad av

Therese Kalling

Datum

2022-03-17

Granskare

Lina Oskarsson

Version

2.0

Sammanfattning

I centrala Kävlinge utfördes en naturvärdesinventering av Ensucon som underlag till en detaljplan i Kävlinge kommun. Kävlinge har som avsikt att möjliggöra ett nytt bostadsområde norr om vattendraget Kävlingeån på en del av fastigheten Möller 2.

Naturvärdesinventeringen har utförts enligt SS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning". Området består av en allé som omfattas av biotopskyddsobjekt och lövdominerad blandskog med nektarträd, innehållandes mycket lövsly. Naturvärdena är förknippade med nektarresurserna. Tre objekt identifierades i området två i klass 4 – visst naturvärde och en i klass 3 – påtagligt naturvärde. Inga naturvårdsarter är funna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1. Inledning.....	5
1.1 Syfte	5
1.2 Områdesbeskrivning	5
2. Metod.....	6
2.1 Metod efter svensk standard (SS 199000:2014).....	6
2.2 Tillägg till NVI.....	7
2.3 Utförande	7
2.4 Generella biotopskydd	8
2.5 Värdeelement - Skyddsvärda träd.....	8
3. Resultat.....	9
3.1 Förstudie	9
3.2 Naturvärdesobjekt	9
Naturvärdesobjekt 1.....	11
Naturvärdesobjekt 2.....	12
Naturvärdesobjekt 3.....	13
3.3 Generella biotopskydd	14
3.4 Rödlistade arter.....	15
3.5 Skyddsvärda träd.....	15
4. Rekommendationer och reservation angående artvärdet.....	16
Referenser	17

1. Inledning

1.1 Syfte

Ensucon har fått i uppdrag av Kävlinge kommun att utföra en naturvärdesinventering (NVI) för att undersöka eventuella naturvärden inom en del av fastigheten Möller 2 där bostäder planeras. Kävlinge kommun arbetar med att ta fram en detaljplan för området som är beläget inom centrala Kävlinge, se Figur 1.

Figur 1. Översiktskarta med inventeringsområdet markerat i rött. Bild hämtad: Lantmäteriet, 2021-12-11.

1.2 Områdesbeskrivning

Området är beläget i den södra delen av Kävlinge tätort. Inventeringsområdet består av ett skogsområde. Området avgränsas av Kvarngatan i norr, Rundelsgatan med bostäder i väst, en gräsplan syd och en tidigare garveriverksamhet i öst där Nordic Wellness center nu ligger. Kävlingeån rinner runt området söderut där planområdet avgränsas av Måsängen park, se Figur 2. Tre objekt identifierades i området: två i klass 4 – visst naturvärde och en i klass 3 – påtagligt naturvärde. Fältskiktet bestod främst av bredbladigt gräs, mossor och kärlväxter som exempelvis murgröna och nävor. Spår av fauna var funnet över hela området bland träden, i död ved (lågor) samt att murgröna är gynnande. Däremot hittades inga, detta kan bero på att

inventeringsperioden inte var optimal för faunafynd. Området består av ett biotopskyddsobjekt och lövdominerad blandskog med bland annat äppelträd, ask (*Fraxinus excelsior*), tall och mycket lövsly. Naturvärdena är förknippade med nektarresurserna, askarna och skrymslen som skydd. Fasan iakttogs i västra delen av objektet, samt hare och andra sparvfåglar.

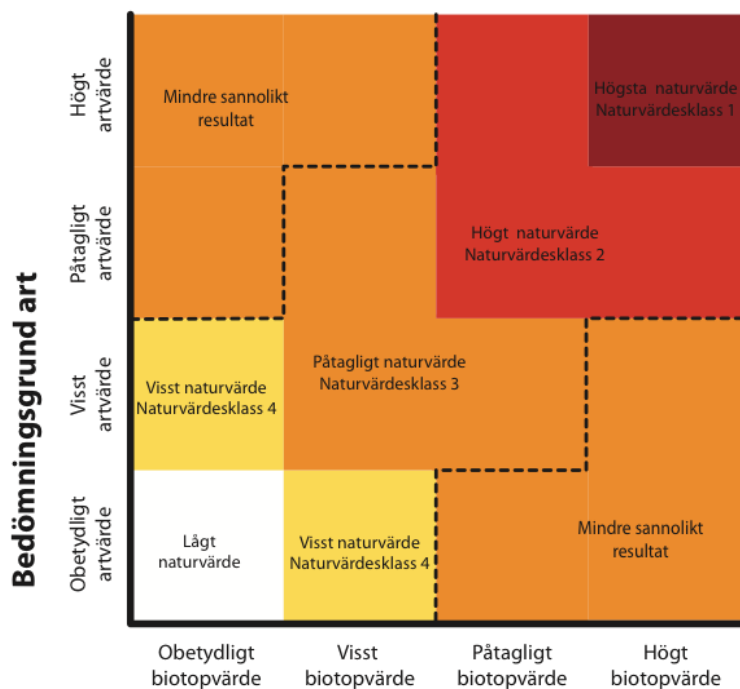

Figur 2. Bilden till vänster visar Garveribygnaden, bilden i mitten visar stinknäva som blommor och bilden till höger är från Måsängen park som avgränsar området.

2. Metod

2.1 Metod efter svensk standard (SS 199000:2014)

Naturvärdesinventeringen har utförts enligt SIS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning". Det huvudsakliga syftet med inventeringen är att värdera naturområdets betydelse för biologisk mångfald för ett avgränsat område. För det inventerade objektet sker en samlad bedömning inom naturvärdesklasser 1–4 utifrån kriterier för arter och biotoper. Naturvärdesklass 1 innebär det högsta naturvärdet, naturvärdesklass 2 innebär högt naturvärde, naturvärdesklass 3 innebär påtagligt naturvärde och naturvärdesklass 4 innebär ett visst naturvärde. Bedömningsgrunden för biotop omfattar biotopskvalitet och sällsynthet och bedömningsgrunden för arter innefattar naturvårdsarter och artrikedom, se Figur 3.

Bedömningsgrund biotop

Figur 3. Bedömningsgrunder för biotop- och artvärdet för att härleda fram viss naturvärdesklass. Bild hämtad från SS199000:2014.

2.2 Tillägg till NVI

- Naturvärdesklass 4
- Generella biotopskydd
- Värdeelement (skyddsvärda träd)
- Detaljerad redovisning av artförekomst

2.3 Utförande

Översiktlig inventeringen utfördes genom platsbesök för observation av arter och biotop, se tabell 1.

Tabell 1. Sammanfattning av uppdrag och vem som utförde vad.

Fältnamn	Möller 2
Projektnamn	Naturvärdesinventering i Kävlunge
Datum	2021-11-29
Beställare	Kävlunge kommun
Utförande företag	Ensucon AB
Inventerare	Therese Kalling
Kontaktperson	David Lundh

2.4 Generella biotopskydd

Biotopskyddsområden består av naturmiljöer med särskilda egenskaper som grundar värdefulla livsmiljöer för bland annat hotade djur- eller växtarter. Dessa biotoper skyddas för att långsiktigt bevara den biologiska mångfalden. Här nedan nämnda biotoper utgör biotopskyddsområden enligt 7 kap. 11 § och är listade i Bilaga 1 till förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Verksamheter får ej bedrivas eller åtgärder vidtas som kan vara skadligt för miljön. Dispens kan ges vid enstaka tillfällen (Naturvårdsverket, 2020).

- Allé (planterade lövträd, i enkel eller dubbel följd som består av minimum fem träd längs väg, tidigare utgjort väg eller i öppet landskap, minst 20 cm i diameter i brösthöjd)
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark (högst 1 ha där våtmark uppkommer som följd av att koncentrerat grundvatten strömmar ut)
- Odlingsröse i jordbruksmark (ansamling av stenar i anslutning till eller på jordbruksmark med ursprung från jordbruksdriften)
- Pilevall (antingen minst tre hamlade pilar i rad, vid väl utbildad vall, mer än 0,5 meter hög och två meter bred eller minimum fem träd med högst 100 m avstånd i en övrigt öppen jordbruksmark eller vid en väg där marken är plan eller upphöjd till en vall)
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark (högst 1 ha jordbruksmark som håller ytvatten, eller ständigt fuktig markyta eller större delen av året, ex. kärr och diken)
- Stenmur i jordbruksmark (uppbyggd av stenar som har en tydlig långsträckt utformning i naturen)
- Åkerholme (natur- eller kulturmark med en areal på max 0,5 ha som inringats av åkermark eller kultiverad betesmark)

2.5 Värdeelement - Skyddsvärda träd

Värdeelement är element av särskild betydelse för inventeringsområdets naturvärden. Här har värdeelementen, särskilt skyddsvärda träd, eftersökts och kartlagts. Med särskilt skyddsvärda träd avses här (Naturvårdsverket, 2004):

- Jätteträd – träd grövre än en meter i diameter på smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd – ek, bok, tall, gran äldre än 200 år, övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd – träd grövre än 40 centimeter som har en väl utvecklad hålighet i stammen.

Äldre träd av till exempel asp, tall, alm, ask, rönn, oxel och sälg uppfyller endast ibland dessa kriterier men är en biologisk bristvara och bör betraktas som naturvärdesträd

(Naturvårdsverket, 2004). Med anledning av detta har även följande träd betraktats som skyddsvärda:

- Ask med en omkrets \geq 140 cm
- Tall med en omkrets \geq 180 cm

Skyddsvärda träd saknar formellt skydd. Däremot om en verksamhet eller en åtgärd kan komma att väsentligt påverka ett skyddsvärt träd ska en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken göras till Skogsstyrelsen eller berörd länsstyrelse, alternativt till Förvarsinspektören. En väsentlig påverkan innebär avverkning, toppkapning, kraftig beskärning, åtgärder som ger upphov till rotskador, uppförande av byggnad/anordning eller grävarbeten inom 15 gånger stamdiametern från stammen eller två meter utanför kronans dropplinje.

3. Resultat

3.1 Förstudie

Vid sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden upptäcktes inga fynd, se nedan i Tabell 2.

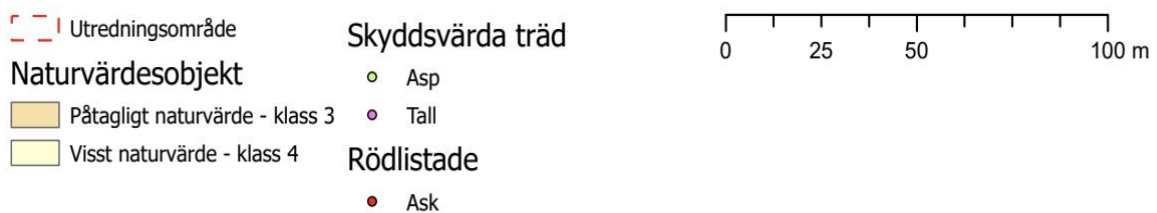
Tabell 2. Biologiska databaser som använts i förundersökningen. Inrapporterade data har endast fungerat som underlag och behöver inte spegla den verkliga mångfalden.

Databaser och GIS-källor som använts	Påfunna värden?	Kommentar
Artportalen	Nej	
Nationella Geodata	Nej	
Miljödataportal	Nej	
Naturvårdsverkets portal för skyddad natur	Nej	
TUVA	Nej	
Skogsstyrelsens kartverktyg skogens pärlor	Nej	

3.2 Naturvärdesobjekt

Sammantaget har tre naturvärdesobjekt avgränsats inom utredningsområdet där ett har påtagligt naturvärde (klass 3) och två har visst naturvärde (klass 4), se Figur 3. Nedan redovisas samtliga naturvärdesobjekt. Området består av ett biotopskyddsobjekt och lövdominerad blandskog med äppelträd, innehållandes mycket lövsly. Naturvärdena är förknippade med

nektarresurserna, askarna och skrymslen som skydd. Fasan iakttogs i västra delen av objektet, samt hare och andra sparvfåglar.

Figur 4. Naturvärden inom utredningsområdet. Siffror visar id för naturvärdesobjekt. I den södra delen har inga naturvärden identifierats.

Naturvärdesobjekt 1

Naturtyp Skog och träd	Naturvärdesklass: 4 – Visst naturvärde Obetydligt artvärde och visst biotopvärde ger naturvärdesklass 4
Biotop Askbryn	Beskrivning Lövbryn med ask och inslag av björk. Marken är plan med främst lövsly och bredbladigt gräs. Fasan sågs i området samt fågelbon i träden. Träden har en påbörjat epifytpåväxt. Dessa askar har få insektshål, dåligt - svagt påväxande av mossor och lavar. Utvecklat i rapporten. Områdets naturvärde är kopplat till träden, skrymslen och den triviala epifytfloran.
Areal: 0,01 ha	Naturvårdsarter Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>), (EN), rödlistad på grund av asksjukan
Formellt skydd: Nej	Värdeelement Nektarresurser – enstaka; Grövre asp – enstaka;
	Värdestrukturer Olikåldrighet – måttligt utvecklat; Lövbryn – tämligen välutvecklat.
Karta och foto	Figur 4 och 5

Figur 5. Naturvärdesobjekt 2. Askbryn (*Fraxinus excelsior*), med grövre askar samt fågelbon.

Naturvärdesobjekt 2

Naturtyp Skog och träd	Naturvärdesklass: 3 – Påtagligt naturvärde Obetydligt artvärde och påtagligt biotopvärde ger naturvärdesklass 3
Biotop Skog	Beskrivning Lövskog med äppelträd och lövsly. Marken består av murgröna, husmossa, död ved (lågor) i olika nedbrytningsgrader med välutvecklade bohål. Träden i objektet har en välutvecklad struktur där vissa har bohål medan andra är täckta av bryofyter. Bryofyterna är triviala och utmärker inga värden i sig, utan snarare i täckgraden.
Areal 0,9 ha	Naturvårdsarter Inga påträffade
Formellt skydd Nej	Värdeelement Grova lågor – fåtal; Klena lågor – fåtal; Nektarresurser – flertal; hålträd - flertal.
	Värdestrukturer Olikåldrighet, skrymslen – måttligt utvecklat;
Karta och foto	Figur 4 och 6

Figur 6. Naturvärdesobjekt 3. Blandskog med flera håliga äppelträd, grova lågor med flera hål.

Naturvärdesobjekt 3

Naturtyp Träd	Naturvärdesklass: 4 – Visst naturvärde Obetydligt artvärde och visst biotopvärde ger naturvärdesklass 4
Biotop Allé	Beskrivning Oxelallé längs Kvarngatan. Epifytfloran är tämligen trivial med arter som hättmossa, allémossa, väggmossa, flarnlav, blemlav och cypressfläta. Områdets naturvärden är främst kopplade till epifytbeklädnaden på träden samt ledningsstrukturen en allé utgör.
Areal 0,01ha	Naturvårdsarter Inga påträffade
Formellt skydd Ja, biotopskyddad	Värdeelement Grova lågor – fåtal; Klena lågor – fåtal; Bohål insekter – flera
	Värdestrukturer Ledningssystem
Karta och foto	Figur 4 och 7

Figur 7. Naturvärdesobjekt 3. Allé nära väg rikligt med epifyter.

3.3 Generella biotopskydd

Inom utredningsområdet har ett generellt biotopskydd identifierats i form av en allé (Figur 8). Allén är av oxelträd. Allén utgör ett naturvärdesobjekt då träden har rikligt med epifyter samt dess ledningsstruktur.

Figur 8 Bild på allén och vart allén är placerad.

3.4 Rödlistade arter

I västra delen av området fanns några askar, se figur 4. Ask (*Fraxinus excelsior*), är rödlistad i Sverige på grund av hög dödlighet av asksjuka, medan i Europa är den nära hotad (Kew, u.d.). Asken är en naturvårdsart och flera mossor, lavar och insekter förlitar sig på asken.

3.5 Skyddsvärda träd

I området finns tallar som är över 200 cm i omkrets, samt en asp på över 180 cm i diametern. Deras placering är markerat i Figur 4 under naturvärdesobjekt. Bilder på skyddsvärda träd finns nedan i Figur 9.

Figur 9. Övre bilderna visar två skyddsvärda tallar och bilden under visar en skyddsvärd asp med murgröna som växer på trädet.

4. Rekommendationer och reservation angående artvärdet

Om möjligheten finns bevara de grova träden, d.v.s. de grövsta tallarna, några askar samt några av äppelträden med bohål bör detta göras. Generellt behövs det inga extra tillstånd för att fälla askar, däremot rekommenderas en arborist (trädvårdsspecialist/trädfällare) konsultation då de är rödlistade. Naturvärdesklassningarna bygger på en inventering utförd i novembermånad. Att inventera så sent på året ger sällan en rättvis bild av de verkliga naturvärdena då majoriteten av alla växter, fåglar, svampar och insekter har försvunnit för säsongen. Risk föreligger därför att naturvärdesklassningarna hamnat på lägre nivå jämfört med om inventeringen hade utförts tidigare under säsongen.

Referenser

Kew. (u.d.). Hämtat från Kew Royal Botanic Gardens: <https://www.kew.org/plants/european-ash>

Naturvårdsverket. (2014). *Naturvårdsverket B*. Hämtat från www.naturvardsverket.se:
<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Naturvard/Anslag-och-resultat-av-vardefull-natur-/2017/Skyddsvarda-trad/>

Naturvårdsverket. (den 12 oktober 2020). *Naturvårdsverket A*. Hämtat från www.naturvardsverket.se:
<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddad-natur/Biotopskyddsomraden/>

Svensk Standard. (2014). *Naturvärdesinventering SS 199000:2014 avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. Hämtat från www.sis.se:
<https://www.sis.se/produkter/naturvetenskap-och-tillampad-vetenskap/biologi-botanik-zoologi/ss1990002014/>

Bilder tagna av Therese Kalling, Ensuccon

Kartan framtagen av Magnus Persson, Ensuccon